

Zbor potem sprejme vse g. Jessenove točke, samo 12. in drugi del 9. ne. Od drugih nasvetov so bili le Hoferjev in Stopperjev sprejeti.

S tem se končajo obravnave tretjega splošnega zbora avstrijskih učiteljev. (Konec prih.)

Dopisi in novice.

Iz Koroškega 17. sept. ♂ — Volitve v šolsko svetovalstvo so končane. Pri nas na Koroškem so volili učitelji vsakega okraja 3 zastopnike iz svoje srede. V Vélíkovcu se je to zgodilo na dan 4. učiteljskega zbora. V predvolitvi so vsi učitelji enoglasno volili glavnega učitelja in predstojnika učiteljskega društva g. J. Zimo v šolsko svetovalstvo; al drugi dan je bilo to drugače, ko je namreč okrajni glavar razjasnil, da more vsak izvoljenec postavno starost (24 let) imeti, imenovani učitelj pa še te nima. Glasi so se potem nekako raznesli. Brž po volitvi je bil zbor. Govorilo se je posebno o harmoniji med šolo in starišim, o geometričnem nauku v ljudski šoli in Fröbelnovih otročjih vrtilih, in potem še o čutji za lepo ali estetiko. — Prihodnji zbor bo 27. oktobra v Pliberku. — Šolskih inšpektorjev je na Koroškem 14, in so učitelji skoro z vsemi zadovoljni.

(,Nov.º)

Iz Gorice. Okrajni šolski nadzorniki so imenovani: Za mesto Gorica in (laško-slovenski) okraj gradiščanski g. Pet. Rajaković, ravnatelj normalke ali vadnice in učiteljske pripravljavnice v Gorici; za okolico goriško g. Franc Budal, gimn. učitelj v Gorici; za Tomín g. Andr. Žnidarčič, vikar na Ponikvah; za Sežano g. Franc Hafner, gimn. profesor v Gorici.

Za mestno okrajno šolsko svetovalstvo sta bila odločena v staršinstveni seji od 28. preteč. m. gg. dr. Frid. Della Bona, notar, in dr. Emil Nardini, advokat.

C. k. okrajna šolska svetovalstva zunaj Gorice, ki so se 1. sept. ustanovila, so sestavljena tako-le: goriško okolično: P. n. gg. glavarstveni komisar, bivši okrajni predstojnik, Ig. Mali, kot namestnik g. glavarja barona Pino-ta, predsednik; Franc Budal, okrajni šolski nadzornik; Jožef Marušič, katehet na normalki itd., kot zastopnik cerkve; Val. Kumar, učitelj na normalki, in Jož. Komavec, učitelj v Št. Andreži, kot zastopnika šole in učiteljstva; g. dr. Anton Žigon in g. Juh, učitelj v Rihenbergu, kot zastopnika okraja. — Tominsko: predsednik c. kr. okr. glavar g. Andr. Winkler; zastopnik cerkve dekan tominski g. Jak. Doljak; nadzornik g. vikar v Ponikvah, Andrej Žnidarčič; zastopnika okraja gg. Mih. Kacafura iz Tomina in Izidor pl. Pagliaruzzi, vel. posestnik in deželni poslanec v Kobaridu; zastopnika učiteljstva gg. Jak. Kogoj v Tominu in g. J. Domínko v Kobaridu. — Sežansko: predsednik g. okr. glavar Alojzi Polaj; za-

stopnik cerkve g. Ant. Ukmar, dekan-kanonik v Tomaji; nadzornik g. Franc Hafner; zastopnika učiteljstva duhovna gg. Jern. Brence iz Dutovlj in Jož. Šlunder iz Lipe; zastopnika okraja dr. Ostertag, advokat v Sežani, in J. Šuc, posestnik v Lipi. — Gradiščansko: predsednik okr. glavar g. Da Mosto; zastopnik cerkve, dekan iz Gradišča, g. Karol Culot; nadzornik g. Pet. Rajakovič; zastopnika šole in učiteljstva gg. A. Perko, učitelj v Gradišči, in (duh.) Pet. Fabris, vikar in učitelj v Nogaredu; zastopnika okraja deželna poslanca gg. Aut. Dottori iz Ronk in Jož. Del-Torre iz Romansa. (Nadzornik g. R. zna tudi slovenski, ker spadajo pod Gradišče tudi mnoge slov. šole v Brdih in na spodnjem Krasu). — Sedeži teh okrajnih šolskih oblastnih so: Gorica, Tomi, Sežana in Gradišče. („Dom.“)

Iz Postenj na Notranjskem. Težka je naloga ljudskega učitelja, in srečen je tisti, ki jo more lepo izvrševati. Hudo je, ker učitelju zraven njegove težavne službe še druge skerbi grené njegovo življenje, in ko vidi, kako slabo se mu njegov trud povračuje in kako se mu njegova borna terdo zaslužena plača namesto zvikuje še le kerči in prideržuje, da se še pošteno preživiti in svojemu stanu primerno oblačiti ne more, ter živi naj več le od milodarov dobrih ljudi; večkrat zgubi vse veselje do svojega stanu, upade mu ves up do boljše prihodnosti. Pri takih zadevah je za učitelja res prava spodbuda, če dobi dobrega prijatelja, ki mu svetuje in ga tolaži, in ti so dobri šolski ogledniki iz učiteljskega stanú; res prav odkritoserčno jim lahko razodevamo vse svoje vesele in žalostne prigodke, kajti resnica je, kar si ti „Tovars“ v svojem 14. listu t. l. izrekel „da le tam, kjer učitelj svojega sobrata učitelja nadzira in z njim po bratovsko ravná, tam se sme pričakovati kaj sadú od novega nadgledništva“. To se je pri nas notranjskih učiteljih pretečeni mesec uresničilo. Prišel je k nam naš okrajni šolski nadzornik in naše šole ogledal. Veseli smo bili sploh vsi, ko smo videli verlega učitelja kot svojega okrajnega nadzornika med nami. Práv bi bilo, da bi bili šolski nadzorniki povsod le učitelji, in sicer skušeni učitelji, kajti le učitelj je pravi izvedenec v tej zadevah. Postavljali naj bi se ti nadzorniki vsak v tistem okraji, kjer je učitelj, ker vsak učitelj svoje bližnje učitelje in druge okoliščine dobro pozná. *Jeršè.*

Iz Ljubljane. Načert za postavbo o šolskem ogledništvu so dobili kot vladini predlog še enkrat deželni zbori na spodnjem in zgornjem Avstrijskem, Marskem, Šleskem, v Terstu, na Tirolskem in Kranjskem. Ta načert je od prvega nekaj spremenjen, in upa se, da ga bodo deželni zbori sploh naj več tudi sprejeli. Tudi so se deželnim zborom izročili vladini predlogi zarad osnove vzdrževanja obertnijskih nadaljevalnih šol, zarad vravnave stalnega osnovanja, vzdrževanja in obiskovanja javnih ljudskih šol in tudi zarad realke. Plača, ki naj bi jo imeli ljudski učitelji, naj bi se ravnala po krajnih razmerah, in naj bi se delila v štiri razrede in sicer po 300, 400, 500 in 600 gold. na leto. Od 5 do 5 let naj bi učitelji dobivali poboljška, 10% naj nižje plače tiste šole, pri kateri so poslednjič služili. Podučevanje v posebnih urah in cerkvenikova (mežnarjeva služba) ne sme biti dalje sklenjena z učiteljevo službo. Deželni zbori bodo imeli tedaj

letos mnogo dela o šolstvu. Kranjski deželni zbor je v šolski oddelek izvolil te le g. g.: Lipolda, dr. Bleiweisa, Sveteca, dekana Grabrijana in Tomana (Moravškega), dr. Costo (kot prednika) in barona Apfaltrerna. V vvodnem ogovoru je c. k. deželni predsednik g. Conrad pl. Eybesfeld zboru (po slovenski) med drugim tudi rekel: „Prepričan sem, častita gospôda, da so Vam resno na sercu vse deželne zadeve in da bodete z navadnim gorečim domoljubjem delovali v prid in blagor domovini svoji. Ne dvomim tedaj ni malo, da bodete s posebno skerbjo pretresli tudi važne nasvete, ki Vam jih bude v predstojećih sejah vlada predložila, zlasti o šolskih in kmetovalskih zadevah“.

— Danes se začne v vseh javnih in tudi zasebnih šolah novo šolsko leto, katero nam bode prineslo mnogo dela — pa morda tudi kaj več sadú, kakor marsiktero drugo. Bog daj!

— Na Českem so volitve v krajni in okrajni šolski svet učiteljem mnogo prizadjale. „Narodni Listy“ so českim učiteljem na serce govorili, da naj se ne vdeležujejo teh volitev; vendar je vladina stranka pridobila na svojo stran več naj boljših českih učiteljev. Učitelji v namešanih deželah so sedaj res pravi mučitelji.

— Deželni odbor na Marskem je za to in prihodnje leto odločil za vsako po 1200 gold. ljudskim učiteljem za uk v telovadstvu, da se bodo namreč o šolskih praznikih učili telovaditi. Ta uk se je letos pričel 17. avg.

— Sliši se, da bode dunajsko mesto ljudskim učiteljem, ki po novi postavi ne bodo več posebej podučevali, za to vsakemu po 200 gold. priverglo. Pri vsem tem pa, da se učiteljem boljša plača in Bog vé, kaj še vse obeta, se je na Dunaju mnogo učiteljev oglasilo in prosilo za službe pri železnici. Od obetanja človek ne živi.

— Dunajski mestni zbor je ministerstvo prosil, da naj se v vseh ljudskih mestnih šolah opusté javna šolska spraševanja, in da naj se na mesto teh na koncu šolskega leta obhajajo primerne šolske veselice.

— Pri letošnji skušnji za nastopne učitelje (22. in 23. preteč. m.) je bilo 7 učiteljev.

28. in 29. preteč. m. sta bila v Ljubljani učiteljska shoda, prvi dan za okolico, drugi dan za mestne učitelje. Drugo več o tem.

18. preteč. m. je v Celovcu umerl g. profesor Anton Janežič, nevtrudeni slovenski pisatelj, kateri se je edino vkvarjal le na lepoznanškem in učnem pelju za blagor svoje domovine. Njegov spomin bode živel vedno med nami!

✎ Priloženo je naznanilo pedagog. knjig. ✎

Listnica. Mnogim gg. dopisnikom: Hvala za spise! Pridejo drugo.

Odgovorni vrednik:
Andrej Praprotnik.

Tiskar in založnik:
Jož. Rudolf Milic.